

Õpetaja karjäärimudel + kutsestandard

Heily Raska
TÜ alushariduse nooremlektor

14.08.2026

TARTU ÜLIKOOL
1632

Kui ma ütlen täna sõnad õpetaja karjäärimudel ja kutsestandard, siis mis on esimene sõna või tunne, mis teil tekib?

Miks karjäärimudel?

„Õpetajate karjäärimudeli eesmärk on **toetada** õpetajate professionaalset arengut ning **väärtustada** õpetajatööd kogu karjääri jooksul.

Mudeliga luuakse **süsteemne arengutee**, mis toetab õpetajate ametis püsimist, teadlikku karjäärivalikut ning õpetajate järelkasvu.“ (HTM)

HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUM
ÕPETAJATE KARJÄÄRIMUDEL – motiveeriv arengutee igale õpetajale
Üldharidusõpetajad
Kutseõpetajad
Aste kehtib vastava kutse kehtivuse lõpuni.
MEISTERÕPETAJA
Vastab vähemalt ühele alltoodud tingimustest.
Omab meisterõpetaja, tase 8 kutset.
Omab kutseõpetaja, tase 8 kutset.
MEISTER-ÕPETAJA
Lisaks õpetamisele juhib haridusuuendusi ning tegutseb riiklikul või rahvusvahelises tasandil.
Aste kehtib 5a või vastava kutse kehtivuse lõpuni.
VANEMÕPETAJA
Vastab vähemalt ühele alltoodud tingimustest.
Omab vanemõpetaja, tase 7 kutset.
Vastab vanemõpetaja, tase 7 kutsestandardis kirjeldatud kompetentsidele, kuid puudub vastav kutse.
Omab kutseõpetaja, tase 7 kutset.
Vastab kutseõpetaja, tase 7 kutsestandardis kirjeldatud kompetentsidele, kuid puudub vastav kutse.
VANEMÕPETAJA
Lisaks õpetamisele juhendab kolleege ja panustab haridus-arendusse.
Aste kehtib tähtajatult.
ÕPETAJA
Vastab vähemalt ühele alltoodud tingimustest.
Omab õpetaja, tase 7 kutset.
Vastab põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses sätestatud kvalifikatsiooninõuetele, kuid puudub õpetaja, tase 7 kutse.
Vastab kutseõpetaja, tase 5–7 kutsestandardis kehtestatud nõuetele.
ÕPETAJA
Keskendub õpetamisele ja panustab kooli meeskonnatöösse.
Aste kehtib kuni kolm aastat.
ALUSTAV ÕPETAJA
Vastab vähemalt ühele alltoodud tingimustest.
EI VASTA KVALIFIKATSIOONILE
Õpib kõrghariduse tasemel õpetajakoolituses.
Omab või omandab magistrikraadi või sellele vastava kvalifikatsiooni mõnel muul erialal, kuid puudub õpetaja, tase 7 kutse.
Asub tööle kutseõpetaja, tase 6–7 kutsestandardi nõuetele vastavale ametikohale ja omandab sellel nõutavat kvalifikatsiooni.
VASTAB KVALIFIKATSIOONILE
Omab õpetaja, tase 7 kutset.
Vastab PGSis kehtestatud kvalifikatsiooninõuetele, kuid puudub õpetaja, tase 7 kutse.
Vastab kutseõpetaja, tase 5–7 kutsestandardis kehtestatud nõuetele.
ALUSTAV ÕPETAJA
Esmakordselt kooli tööle asunud ja/või kvalifikatsiooni omandav õpetaja. Elab sisse õpetajatöösse ning arendab pedagoogilisi ja ainealaseid pädevusi.

TARTU ÜLIKOOL
1632

Kas teie arvates peaks õpetaja kindlasti tahtma jõuda vanemõpetaja või meisterõpetaja astmele?

TARTU ÜLIKOOL
1632

1. Mulle meeldib õpetada ja arendada eelkõige iseennast.
- kallista ennast!

2. Mulle meeldib oma kogemust teiste õpetajatega jagada.
- anna kellelegi enda kõrval „high five“ / „löö patsu“!

3. Mulle meeldib katsetada, uuendada ja mõjutada haridust laiemalt.
- astu üks samm ette ja vaata dramaatiliselt kaugusse!

HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUM
ÕPETAJATE KARJÄÄRIMUDEL – motiveeriv arengutee igale õpetajale
Üldharidusõpetajad
Kutseõpetajad
Aste kehtib vastava kutse kehtivuse lõpuni.
MEISTERÕPETAJA
Vastab vähemalt ühele alltoodud tingimustest.
Omab meisterõpetaja, tase 8 kutset.
Omab kutseõpetaja, tase 8 kutset.
MEISTER-ÕPETAJA
Lisaks õpetamisele juhib haridusuuendusi ning tegutseb riiklikul või rahvusvahelises tasandil.
Aste kehtib 5a või vastava kutse kehtivuse lõpuni.
VANEMÕPETAJA
Vastab vähemalt ühele alltoodud tingimustest.
Omab vanemõpetaja, tase 7 kutset.
Vastab vanemõpetaja, tase 7 kutsestandardis kirjeldatud kompetentsidele, kuid puudub vastav kutse.
Omab kutseõpetaja, tase 7 kutset.
Vastab kutseõpetaja, tase 7 kutsestandardis kirjeldatud kompetentsidele, kuid puudub vastav kutse.
VANEMÕPETAJA
Lisaks õpetamisele juhendab kolleege ja panustab haridus-arendusse.
Aste kehtib tähtajatult.
ÕPETAJA
Vastab vähemalt ühele alltoodud tingimustest.
Omab õpetaja, tase 7 kutset.
Vastab põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses sätestatud kvalifikatsiooninõuetele, kuid puudub õpetaja, tase 7 kutse.
Vastab kutseõpetaja, tase 5–7 kutsestandardis kehtestatud nõuetele.
ÕPETAJA
Keskendub õpetamisele ja panustab kooli meeskonnatöösse.
Aste kehtib kuni kolm aastat.
ALUSTAV ÕPETAJA
Vastab vähemalt ühele alltoodud tingimustest.
EI VASTA KVALIFIKATSIOONILE
Õpib kõrghariduse tasemel õpetajakoolituses.
Omab või omandab magistrikraadi või sellele vastava kvalifikatsiooni mõnel muul erialal, kuid puudub õpetaja, tase 7 kutse.
Asub tööle kutseõpetaja, tase 6–7 kutsestandardi nõuetele vastavale ametikohale ja omandab sellel nõutavat kvalifikatsiooni.
VASTAB KVALIFIKATSIOONILE
Omab õpetaja, tase 7 kutset.
Vastab PGSis kehtestatud kvalifikatsiooninõuetele, kuid puudub õpetaja, tase 7 kutse.
Vastab kutseõpetaja, tase 5–7 kutsestandardis kehtestatud nõuetele.
ALUSTAV ÕPETAJA
Esmakordselt kooli tööle asunud ja/või kvalifikatsiooni omandav õpetaja. Elab sisse õpetajatöösse ning arendab pedagoogilisi ja ainealaseid pädevusi.

Kuidas saada karjääriastet?

§ 6. Vanemõpetaja astme omistamise tingimused ja astme taotlemine

/…/

(2) Vanemõpetaja aste omistatakse taotluse alusel õpetajale, kes vastab vähemalt ühele alljärgnevale tingimusele:

1) omab vanemõpetaja, tase 7 kutset;

2) omab vanemõpetaja, tase 7 kutsestandardis kirjeldatud kompetentse, kuid puudub vastav kutse;

/…/

(3) Lõike 2 punktides 1 (ja 3) nimetatud juhul omistab direktor õpetajale vanemõpetaja astme taotluse esitamisest arvates kümne tööpäeva jooksul.

(4) Lõike 2 punktides 2 (ja 4) nimetatud juhul esitab õpetaja vanemõpetaja astme omistamiseks §-s 7 nimetatud komisjonile **taotluse ja oma töö analüüsi, /…/**. Taotlus esitatakse komisjoni välja kuulutatud taotlusvooru ajal.

Komisjon annab õpetajale karjääriastme.

Vanemõpetaja karjääriastme komisjon:

➢ Kooskõlastada koolipidajaga, kas vanemõpetaja karjääriastme komisjoni moodustab piirkonnas koolipidaja või koolipidaja volitusel direktor.

➢ Kolmeliikmeline komisjon: direktor, koolipidaja esindaja ja vanem- või meisterõpetaja või nende puudumisel õpetaja karjääriastet omav õpetaja.

➢ Komisjon moodustatakse tähtajatult. Komisjon koguneb vähemalt üks kord aastas.

➢ Komisjon lähtub oma töös määruses sätestatust ja komisjoni moodustaja väljatöötatud töökorrast.

Kutseeksam

- Kutse andja Eesti Õpetajate Liit, www.opetajateliit.ee
- Toimub vähemalt kaks korda aastas (5. jaanuar ja 5. oktoober).
- Koosneb kahest osast:
  1. Dokumentide nõuetekohane esitamine.
  2. Hindamine, mis toimub kahes etapis:
     a) esitatud dokumentide põhjal,
     b) vestluse käigus, mille aeg lepitakse eraldi kokku peale esimest etappi.
- Hindab kolme-liikmeline hindamiskomisjon, kes teeb hiljemalt kolme päeva jooksul ettepaneku kutse andmise või mitte-andmise kohta kutsekomisjonile.
- Otsuse teeb kutsekomisjon.

TARTU ÜLIKOOL
1632

Kas keegi on kutset taotlenud?

Jagage kogemusi. Mis valmistas raskusi?
Mis üllatas? Mis oli lihtne?

Kutse taotlemiseks esitatavad dokumendid (1):

1) kutse andja kinnitatud vormil Õpetaja kutse taotlemise avaldus

2) isikut tõendava dokumendi (pass või ID kaart) koopia;

3) haridust tõendavad dokumendid:

vanemõpetaja, tase 7 / meisterõpetaja, tase 8 – haridust (magistrikraad või sellega võrdsustatud haridustase) ja eesti keele oskust tõendava(te) dokumendi(dokumentide) koopia(d);

4) alates õpetaja, tase 7 – vähemalt ühe õppeaasta pikkuse õpetajana töötamise kogemust tõendav väljavõte riiklikust andmekogust (nt EHIS);

Kutse taotlemiseks esitatavad dokumendid (2):

5) CV;

6) alates õpetaja, tase 6 – taotletava kutse kompetentsusnõuetega seotud enesetäiendust tõendavate dokumentide koopiad ja/või väljavõtted asjakohastest andmekogudest;

7) kohustuslike kompetentside jaotusega e-portfoolio, mis sisaldab kutsestandardis kirjeldatud kompetentsidele tuginevat kutsealase tegevuse eneseanalüüsi ja kõikide tegevusnäitajate kohta tõendusmaterjale;

8) maksekorraldus või muu kinnitus kutse andmisega seotud kulude tasumise kohta.

Kutseeksami tasu alates 01.09.2025

- Õpetaja, tase 5 – 185 eurot
- Õpetaja, tase 6 – 210 eurot
- Õpetaja, tase 7 – 210 eurot
- Vanemõpetaja, tase 7 – 230 eurot, taastõendamine 115
- Meisterõpetaja, tase 8 – 266 eurot, taastõendamine 130

Hindamismeetodid ja nende kirjeldus

- **Portfoolio** –taotleja tõendab enda kompetentse kutsestandardi struktuuri järgivalt ja seal loetletud tegevusnäitajate alusel, koostades iga kompetentsi jaoks alamlehe ja tuues iga tegevusnäitaja kohta enda tööst tõendusmaterjale.
  - Portfooliosse lisatavad tõendusmaterjalid saavad olla väga erinevad: tõendid, tunnistused, pildid, lingid, viited, dokumendid, audio- ja videofailid.
- **Vastamine täiendavatele küsimustele** – taotleja vastab hindamiskomisjoni esitatud täiendavatele küsimustele kirjalikult, luues eraldi alamlehe enda portfooliosse ning lisades vastusele tõendusmaterjalid.
- **Vestlus** –taotleja tõendab kompetentse, osaledes 30-minutilisel vestlusel, mis toimub üldjuhul veebis kolme-liikmelise hindamiskomisjoniga.
  - Vestlusel esitatakse taotlejale küsimusi tema portfoolios kirjeldatu ning tema igapäevatöö kohta. Eraldi ettevalmistust vestlus ei eelda.

- Vaata kindlasti näidisportfooliot: https://sites.google.com/view/nidis-vanempetaja-tase-7/alustuseks

- Vaata kindlasti hindamisstandardit: https://opetajateliit.ee/?attachment_id=3266

Kutsekoordinaator

- Kutse taotlemisega seotud küsimustele saab vastused e-posti aadressil: kutsekoordinaator@gmail.com ja telefonil +372 56849496.
- Telefoni teel konsultatsioonideks on parim aeg neljapäeviti ajavahemikus kell 12.00-18.00.
- Kui kõnele muul ajal ei vastata koheselt, siis helistatakse tagasi hiljemalt järgmisel tööpäeval.

TARTU ÜLIKOOL

1. Mis jäi Sulle täna kõige rohkem kõlama?
2. Millises professionaalse arengu kohas olen Sina praegu?
3. Mis on üks asi, mida tahad edasi uurida / proovida / arendada?

- Mõtle neile küsimustele vastused, ära veel ütle.

1. Mis jäi Sulle täna kõige rohkem kõlama?
2. Millises professionaalse arengu kohas olen Sina praegu?
3. **Mis on üks asi, mida tahad edasi uurida / proovida / arendada?**

- Mõtle neile küsimustele vastused, ära veel ütle.
- Tõuse püsti ja leia keegi, kellega Sa pole veel saanud suhelda ja jaga oma mõtteid kolmanda küsimuse kohta. Seejärel vahetage rollid.

Ps. Ära arutle, lihtsalt jaga!

Loe ja kuula!

- https://open.spotify.com/episode/3IfzunjCzx1iQSPu2xgn1U?si=d88d47b972a44143
  - Stuudios olid Eesti Õpetajate Liidu juhatuse liige Margit Timakov ja Tartu Ülikooli haridusteaduste instituudi juhataja Margus Pedaste, kes mõlemad osalesid uute standardite väljatöötamises.
- www.opetajateliit.ee – Eesti Õpetajate Liit
  - Õpetaja kutse taotlemine - https://opetajateliit.ee/?page_id=1445
- https://youtu.be/krdjw_E9Jk0?si=axJK2Vi6mHlgZW4d
  - Distantsilt targemaks: Õpetaja karjäärimudeli rakendamine ja vanemõpetaja karjääriaste
- https://hm.ee/sites/default/files/documents/2026-06/Karj%C3%A4%C3%A4rimudeli%20juhendmaterjal_juuni_2026_0.pdf
  - Karjäärimudeli juhendmaterjal

TARTU ÜLIKOOL

Aitäh ja jõudu!

heily.raska@ut.ee

unitartu

tartuylikool

